

INHOUD

Voorwoord	7
1 Waarom toewijding?	8
2 Waarom vaders?	19
3 Wie ben ik als vader?	26
4 Hoe was jouw vader?	31
5 God als Vader?	51
6 Hoe ben ik een goede man voor mijn vrouw?	68
7 Waarom vriendschappen?	88
8 Wat laat je na?	99
Nawoord	109
Dankwoord	111

VOORWOORD

Dedication is het Engelse woord voor toewijding.

Daddy is het Engelse woord voor papa.

Daddycation is dus een zelfbedacht woord. Een samenvoeging van twee woorden die, naar mijn mening, ontzettend veel met elkaar te maken hebben. Sterker nog, om echt een goede vader te zijn moet je toegewijd zijn. Het is onlosmakelijk met elkaar verbonden. Net zoals serieuze onderwerpen en flauwe grappen.

Tijdens het schrijfproces van dit boek overleed mijn vader Klaas Kornelis van der Leij. Er is bijna geen betere manier om dit boek aan hem op te dragen dan met een flauwe woordgrap. Want hoe suf ik als tiener zijn grapjes ook vond, nu baal ik dat ik er toen niet meer van genoten heb.

Dit boek gaat over hoe wij als vaders allemaal iets gemeen hebben. Namelijk onze zoektocht naar onze identiteit. Een cruciaal onderdeel van die identiteit is het vaderschap, maar deze expeditie naar het hoe is wel nieuw. En anders per vader, per kind en per omgeving.

Daardoor maken we fouten. Veel fouten. En toch blijven we doorgaan en ons ontwikkelen. Gelukkig maar.

Als ik iets heb geleerd van mijn vader, dan is dat wel de zoektocht naar het positieve. Verhalen, humor en kwetsbaarheid zijn eigenschappen die wij als vaders nodig hebben om te overleven.

Laat je als lezer dus inspireren, motiveren – en misschien zelfs irriteren? Het gaat mij er namelijk niet om dat je het met mij eens bent, maar vooral dat je getriggerd wordt om het onderwerp vaderschap uiterst serieus te nemen. Dus ... *Let's go!*

1 WAAROM TOEWIJDING?

Als vader wil je graag het beste voor je kind. Dat is een stelling die voor de meeste mensen opgaat. Tenminste, daar ga ik vanuit. Dat hoor ik namelijk op de televisie, dat lees ik in boeken en dat merk ik in gesprekken met vrienden en collega's, als het gaat om kinderen en opvoeding. Artiesten die tijdens een talkshow beginnen te huilen als ze het over hun kinderen hebben. Films waarin een vader alles op alles zet om zijn dochter te redden met behulp van een *special set of skills*. Maar ook in gesprekken met vrienden hoor ik ineens over complete carrièreswitches ter wille van het kind. Om maar een paar voorbeelden te noemen.

Hoe deze liefde zich in het echt uit, is een ander verhaal. In de tijd van de Tweede Wereldoorlog en de eeuwen daarvoor had je niet zoveel keuze in opvoedingsstijlen. Het land moest hersteld worden, er waren geen individuele dromen. Het land had vooral baat bij goede burgers. Dus voedde iedereen zijn of haar kinderen op om te voldoen aan dat beeld. Maar tegenwoordig zie je door de bomen het bos niet meer. Het lijkt wel of ieder gezin zijn eigen gewoontes, tradities, regels en visie bepaalt wat betreft de opvoeding en ontwikkeling van het kind.

Vandaag de dag heb je in het westen bijvoorbeeld opvoedingsstijlen die alle verantwoordelijkheden bij de kinderen leggen. Kinderen worden hierbij gezien als autonome wezens, die zelf mogen bepalen hoe ze zich ontwikkelen, waarin en wanneer. Andere ouders kiezen voor

rust, reinheid en regelmaat. Lekker veel structuur zorgt ervoor dat je kind precies weet waar het aan toe is. Tussen die twee uitersten zit nog een heel scala aan stijlen qua opvoeding.

Nu hoef ik gelukkig geen mening te geven over deze verschillende stijlen, met de nadruk op gelukkig. Ik brand me er niet aan. En wel om de volgende reden.

GOED OF FOUT?

Ik ben nogal een bangerik, en met name als het gaat om kritiek. En als je ergens kritiek op krijgt, dan is het wel op je manier van opvoeden. Dus dit onderwerp vermijd ik graag! Vanaf het moment dat je kinderen krijgt en daarmee een ouder wordt, heb je ineens een nieuw gespreksonderwerp op elke verjaardag en ieder ander feest waarvoor je wordt uitgenodigd. Heel leuk, maar soms ook heel pittig. Want je merkt al snel dat iedereen het opvoeden anders lijkt te doen. Daar komt in mijn geval nog bij dat ik een persoonlijkheid heb die alles op zichzelf betreft en na elk gesprek met andere ouders denkt: ‘Ben ik nou echt zo slecht bezig?’

Zelf heb ik twee zoontjes. De oudste is op dit moment van schrijven vijf jaar en de jongste is twee. Isac, de oudste, was vanaf het moment dat hij geboren werd graag wakker. Veel wakker. Daarnaast leek hij ook de enige op de wereld die immuun was voor de zwaartekracht. Zodra je dat jongetje op zijn matras neerlegde, veerde hij weer over-eind met ongekende kracht.

Misschien kun jij je nog herinneren dat je tijdens natuurkunde twee magneten tegen elkaar moest zien te krijgen met dezelfde polen? Ontzettend interessant en leuk als je in de brugklas dat fenomeen ontdekt. Minder leuk is het als ditzelfde natuurkundig verschijnsel zich voordoet in het bed van je baby om twee uur 's nachts. Als het nu eenmalig was, zou het nog meevallen, maar deze jongen had me toch een doorzettingsvermogen!

Natuurlijk heeft elke ouder te maken met slaaptekort. Sterker nog: slaapschuld. Als je pech hebt, sta je qua slaap flink in het rood (ter

voorbereiding van alle nog-niet-vaders die dit boek lezen: ik heb je gewaarschuwd). Overdag sliep de kleine man al helemaal niet goed in zijn bedje, dus kozen wij ervoor om een draagdoek te gaan gebruiken. Google vertelde mij dat draagdoeken ook erg goed zouden zijn voor de binding tussen ouder en kind. Win-win, dacht ik. Vaders staan al 1-0 achter qua binding vergeleken met moeders, aangezien het pasgeboren wondertje niet in hun lichaam is gegroeid en ze qua bevalling ook niet veel pijn hebben hoeven lijden.

Ik ben dat dus gaan doen. Dragen. Het was fantastisch! De knoop zat nog maar net in de doek, of de oogjes vielen dicht. Yes! Ik kan iets betekenen voor die kleine! Hij slaapt! Heerlijk, wat een rust. Wat een genot dat zo'n klein mensje zich in alle geborgenheid tegen je aandrukt en in slaap valt. Dit werd onze nieuwe opvoedingsstijl. Dichtbij je dragen. Luisteren naar de behoeftes van je kind. Borstvoeding geven op verzoek – tenminste, mijn vrouw Berdien dan; ik kan veel, maar zoiets wonderlijks heb ik nog nooit gedaan. Je kind oppakken als het huilt 's nachts, en dat soort opvoedingskeuzes.

HIPPIEouders?

Daar sta je dan als draagdoekpapa, in de wachtkamer van het consultatiebureau. Voor de nog-niet-papa's even een korte uitleg wat een consultatiebureau is. Dat is een plek waar je naartoe moet met je kind, zodat ze kunnen zien hoe het met je kind gaat. Het is een plek waar je kind gemeten wordt en gewogen. Je kind wordt zonder kleertjes op de weegschaal gelegd, maar eigenlijk word jij als ouder stiekem gewogen. Als iemand zich naakt heeft gevoeld bij het consultatiebureau, dan was ik dat wel.

Tuurlijk, alles met de beste bedoelingen van die lieve mensen. Maar er waren zoveel andere afspraken die ik graag zou hebben gemaakt rond die tijd. Bijvoorbeeld om wat te drinken en kletsen met vrienden. Dingen waarvan ik energie zou krijgen en waardoor ik zou worden opgebouwd, vooral in deze hectische tijd. Naar het consultatiebureau gaan was voor mij het tegenovergestelde. De plek waar ik te horen kreeg dat mijn kind te lang was voor zijn leeftijd, waarop ik vervol-

gens dan heel lang werd aangekeken, waardoor ik het gevoel kreeg dat dat mijn schuld was. Heel bijzonder.

Afijn, op die plek kregen we te horen dat het heel logisch was dat we hem in de doek deden, maar ... dat was eigenlijk niet zo goed. Eigenlijk moest dat toch anders. 'Misschien moet je hem toch maar laten huilen. Gewoon een paar nachten doorzetten, dan wordt hij vanzelf moe.'

Dat hebben we geweten. Kort daarop hebben we die negeertactiek geprobeerd. Het luchtalarm ging af midden in de nacht, en wij hielden ons stil. Isac zijn longen leken onvermoeibaar. Ik kon het niet over mijn hart verkrijgen hem helemaal alleen te laten liggen, dus ik sliep bij de kleine op de kamer en ging de techniek 'oppakken neerleggen' toepassen. Is dat een techniek? Ja, dat is een techniek! Wel troosten, maar niet praten, en oogcontact vermijden.

Daar sta je dan op de koude kinderkamer in je onderbroek te bibberen bij de wieg van je kind. En maar bidden dat het huilen en krijsen ophoudt. Nou ja, bidden ... smeken eerder! Ik heb God aangeroepen alsof de wereld ten einde liep. Ik heb deeltjes met God proberen te sluiten van heb ik jou daar. 'Ik zal nooit meer om iets vragen in mijn hele leven, als hij nu maar gewoon gaat slapen.'

Uren gingen voorbij en inmiddels was het drie uur in de nacht - of ochtend, het is maar hoe je het ervaart. Toen werd er ineens op de deur geklopt. De voordeur, wel te verstaan. Oh, dank U God! Bent U dit? Is dit een antwoord op mijn smeken? Nee ... het was de buurvrouw. Of alles oké was en of ze de ambulance moest bellen, want dit klonk wel heel heftig.

Dus ... Daarna hebben we dit nooit weer geprobeerd. Zwak? Misschien wel. Voor ons voelde het gewoon niet goed.

Heb ik daarmee een oordeel over ouders die het wel op deze manier doen? Nee. Misschien ben ik wel een tikkeltje jaloers dat die ouders blijkbaar wel een vrijstaand huis hebben zonder burens, of een kind met een zeer engelachtig huiltje dat niet door merg en been gaat.

Maar even zonder alle gekheid, het is heel wat. Alleen al het zorgen voor een kind is hard werken, maar het ook nog eens goed willen doen maakt het twee keer zo zwaar.

We ontdekten al vrij vroeg dat er geen juiste opvoedingsmethode lijkt te zijn. Sommige experts zeggen dat je een baby de eerste zes maanden van zijn of haar leven niet kan verwennen. Anderen zeggen dat je direct vanaf het begin al zoveel mogelijk behoeftes de kop in moet drukken. En voor je het weet heb je een kamp gekozen. Niet bewust. Je wist niet eens dat je een kamp kon kiezen. Maar ineens hoor je bij een type ouders. Kamp Tussen-je-in-laten-slapen versus kamp Oordoppen. Kamp Draagdoek versus kamp *Transformers*-achtige-kinderwagen. Blijkbaar waren wij door onze keuzes een soort hippies geworden. En aangezien ik een baard heb en graag koffie drink (dat laatste had ik overigens extreem hard nodig), heetten we al snel ‘hipster-ouders’. Alleen die naam al! Daar zat toch een soort oordeel in. Zelfs al waardeer ik hipsters ten zeerste. Stiekem vind ik het ook een compliment, want ik heb nog nooit een lelijke hipster gezien in mijn beleving. Maar toch proefde ik een soort veroordeling. Andersom ging ik gek genoeg ook anderen veroordelen. Want ja, ik ben mens. Als iemand mij onzeker maakt, dan is mijn reactie daarop dat ik mijzelf ga vergelijken met mensen die nog raardere keuzes maken. Als jij niet de zondebok wilt zijn, dan zorg je ervoor dat iemand anders dat wordt. Herkenbaar?

CAMP DADDYCATION

Maar juist dat wil ik niet. Wij als vaders (en moeders die stiekem willen lezen waar dit boek over gaat) zitten in hetzelfde schuitje. Wij willen het beste voor ons kind, maar eigenlijk doen we allemaal maar wat. In plaats van elkaar belachelijk te maken, moeten we een eenheid vormen. Een eenheid van vaders die kunnen toegeven dat ze niet alles weten, maar wel één ding gemeen hebben: toewijding!

Ik hoop dat er een generatie vaders opstaat die in staat is andere vaders te helpen en te ondersteunen in volharding. Die zeggen: ‘Ja man, het is zwaar en ik weet vaak ook niet wat ik moet doen, maar ik hou vol!’ Vlucht niet in je werk, vlucht niet naar die collega die wel tijd voor je maakt, vlucht niet in je telefoon die inmiddels zo ‘smart’ is dat die jou beter lijkt te begrijpen dan je eigen vrouw. Kom hier,